

Posudek

Thomayerová, Jana: Vysídlení Němců z bývalého okresu Horšovský Týn 1945 – 1948 ve světle různých pramenů. Diplomová práce. Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, Praha 2007, 193 s., 8 příloh (obrazových, textových, fotokopíí dokumentů – s. 139 – 193).

Jana Thomayerová se ve své diplomové práci vrátila k problému, který byl v české historiografii široce sledovaný zejména v 90. letech 20. století. Rozhodla se zpracovat téma odsunu německého obyvatelstva – ovšem z mikropespektivy jediného okresu. Pro svou analýzu zvolila okres Horšovský Týn, okres, který je jejím domovem. Motivací jí byl nejen osobní zájem o danou problematiku, ale „životnost“ a „emocionální“ prožívání odsunu potomky vysídlených Němců, kteří žijí na německé straně státní hranice a sdružují se v krajanských spolcích v městě Furth im Wald.

Svůj výklad rozvrhla Jana Thomayerová do pěti na sebe navazujících tématických okruhů. Po dobře napsaném přehledu zájmu německých a českých historiků o problematiku odsunu (s akcentací nejen výsledků, ale i výkladových schémat) zařadila kapitolu o vývoji česko-německých vztahů v bývalém okrese Horšovský Týn v letech 1918 – 1945. Na ní navázala kapitolu o odsunu německého obyvatelstva z tohoto okresu, kterou vypracovala na základě archivních pramenů. A ihned na tomto místě zdůrazňuje, že právě tuto kapitolu považují v předložené diplomové práci za stěžejní. Hodnotím ji tak přesto, že v následujících třech kapitolách se Jana Thomayerová pokusila o nekonvenční komparaci tří subjektivních reflexí odsunu Němců z horšovskootýnska: reflexe zaznamenané v pamětech německých vysídlenců, reflexe zprostředkované regionální sudetoněmeckou literaturou a reflexe, kterou v rámci terénního výzkumu zachytila u dvou českých respondentů – jako kombinaci autentické a zprostředkované zkušenosti.

Jana Thomayerová svou práci opřela studium archivních materiálů (uložených v OA Domažlice - fond ONV Horšovský Týn a ONV Domažlice a Archivu MV ČR – fond sekretariátu MV ČR), o studium pamětí z vlastnictví krajanské organizace Bishofenitzer Heimatkrei, a o položené rozhovory, které získala vlastním výzkumem. Ke každému druhu pramenů přistupovala specifickým způsobem a ve výkladu jim také přiznala odlišnou vypovědní hodnotu. Pramenná základna, s níž v diplomové práci pracovala, je více než dostatečná.

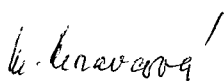
Základní přínos diplomové práce Jany Thomayerové spatřuji v detailním popisu průběhu odsunu a v zacílení pozornosti na organizační zajištění chodu dvou internačních středisek a života německého obyvatelstva v nich v době před odsunem. J. Thomayerová v těchto pasážích prokázala svou schopnost drobného pohledu.

Janě Thomayerové k příští práci s předloženou diplomovou prací lze ovšem dát několik doporučení. Pro vědecký výklad není přípustné prolínat doložená fakta výroky typu zřejmě se událo, stalo, myslím si, že proběhlo. Čtenář by měl být informován o dvou používaných označeních internačního střediska v obci Chrastavice ihned na začátku práce (pokud jsme ovšem textu dobře porozuměla a toto středisko je totožné se střediskem Domažlice - Milotov). Korigování je nutné i v názvech archivů (např. s. 133 a 181). Ke zvážení dávám i detailní popisky pod obr. č. 5 a 6 (jména dětí), pod dokumentem č. 3, 4 a d. . Nezbytná je korektura stylistická a zejména pravopisná.

Jana Thomayerová ve své diplomové práci prokázala, že si dovede klást otázky, dovede shromáždit primární prameny k jejich řešení a formulovat uvážené závěry. Nesporným přínosem je nekonvenční výklad o životě ve sběrných (internačních) táborech německého obyvatelstva před odsunem.

Práce plně odpovídá nárokům kladeným na diplomové práce a doporučuji ji proto k obhajobě. Hodnotím ji jako práci výbornou a navrhuji 35 bodů.

V Praze 15.3.2007

Mirjam Moravcová